

KC

Kodeks cywilny

teksty ustaw

wydanie 14

KC

Kodeks cywilny

teksty ustaw

stan prawny na 12 sierpnia 2024 r.

wydanie 14

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

Stan prawny na 12 sierpnia 2024 r.

Wydawca
Małgorzata Stańczak

Redaktor prowadzący
Adam Choiński

Tytuły umieszczone nad jednostkami redakcyjnymi i wyróżnione tekstem pogrubionym pochodzą od wydawnictwa i nie są częścią aktu normatywnego.

© Copyright by Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2024

ISBN 978-83-8390-048-3
14. wydanie

Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o.
Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. +48 728 313 462
e-mail: PL-ksiazki@wolterskluwer.com

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

Spis treści

Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny	9
KSIĘGA PIERWSZA. CZĘŚĆ OGÓLNA	11
TYTUŁ I. PRZEPISY WSTĘPNE	11
TYTUŁ II. OSOBY	12
DZIAŁ I. Osoby fizyczne	12
Rozdział I. Zdolność prawna i zdolność do czynności prawnych	12
Rozdział II. Miejsce zamieszkania	16
Rozdział III. Uznanie za zmarłego	16
DZIAŁ II. Osoby prawne	18
DZIAŁ III. Przedsiębiorcy i ich oznaczenia	21
TYTUŁ III. MIENIE	23
TYTUŁ IV. CZYNNOŚCI PRAWNE	27
DZIAŁ I. Przepisy ogólne	27
DZIAŁ II. Zawarcie umowy	30
DZIAŁ III. Forma czynności prawnych	35
DZIAŁ IV. Wady oświadczenia woli	39
DZIAŁ V. Warunek	40
DZIAŁ VI. Przedstawicielstwo	42
Rozdział I. Przepisy ogólne	42

Rozdział II. Pełnomocnictwo	42
Rozdział III. Prokura	45
TYTUŁ V. TERMIN	47
TYTUŁ VI. PRZEDAWNINIENIE ROSZCZEŃ	48
KSIĘGA DRUGA. WŁASNOŚĆ I INNE PRAWA RZECZOWE	51
TYTUŁ I. WŁASNOŚĆ	51
DZIAŁ I. Przepisy ogólne	51
DZIAŁ II. Treść i wykonywanie własności	52
DZIAŁ III. Nabycie i utrata własności	55
Rozdział I. Przeniesienie własności	55
Rozdział II. Zasiedzenie	57
Rozdział III. Inne wypadki nabycia i utraty własności	58
DZIAŁ IV. Współwłasność	61
DZIAŁ V. Ochrona własności	66
TYTUŁ II. UŻYTKOWANIE WIECZYSTE	69
TYTUŁ III. PRAWA RZECZOWE OGRANICZONE	72
DZIAŁ I. Przepisy ogólne	72
DZIAŁ II. Użytkowanie	74
Rozdział I. Przepisy ogólne	74
Rozdział II. Użytkowanie przez osoby fizyczne	77
Rozdział III. Użytkowanie przez rolnicze spółdzielnie produkcyjne	78
Rozdział IV. Inne wypadki użytkowania	80
DZIAŁ III. Służebności	80
Rozdział I. Służebności gruntowe	80
Rozdział II. Służebności osobiste	83
Rozdział III. Służebność przesyłu	85
DZIAŁ IV. Zastaw	86
Rozdział I. Zastaw na rzeczach ruchomych	86
Rozdział II. Zastaw na prawach	90
TYTUŁ IV. POSIADANIE	91

KSIĘGA TRZECIA. ZOBOWIĄZANIA	95
TYTUŁ I. PRZEPISY OGÓLNE	95
TYTUŁ II. WIELOŚĆ DŁUŻNIKÓW ALBO WIERZYCIELI	100
DZIAŁ I. Zobowiązania solidarne	100
DZIAŁ II. Zobowiązania podzielne i niepodzielne	102
TYTUŁ III. OGÓLNE PRZEPISY O ZOBOWIĄZANIACH	
UMOWNYCH	104
TYTUŁ IV. (zawierający art. 397–404 – uchylony)	112
TYTUŁ V. BEZPODSTAWNE WZBOGACENIE	112
TYTUŁ VI. CZYNY NIEDOZWOLONE	114
TYTUŁ VI¹. ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA SZKODĘ	
WYRZĄDZONĄ PRZEZ PRODUKT NIEBEZPIECZNY	123
TYTUŁ VII. WYKONANIE ZOBOWIĄZAŃ I SKUTKI ICH	
NIEWYKONANIA	126
DZIAŁ I. Wykonanie zobowiązań	126
DZIAŁ II. Skutki niewykonania zobowiązań	131
DZIAŁ III. Wykonanie i skutki niewykonania zobowiązań z umów wzajemnych	136
TYTUŁ VIII. POTRĄCENIE, ODNOWIENIE, ZWOLNIENIE	
Z DŁUGU	139
TYTUŁ IX. ZMIANA WIERZYCIELA LUB DŁUŻNIKA	141
DZIAŁ I. Zmiana wierzyciela	141
DZIAŁ II. Zmiana dłużnika	143
TYTUŁ X. OCHRONA WIERZYCIELA W RAZIE	
NIEWYPŁACALNOŚCI DŁUŻNIKA	145
TYTUŁ XI. SPRZEDAŻ	147
DZIAŁ I. Przepisy ogólne	147
DZIAŁ II. Rękojmia za wady	153
DZIAŁ II ¹ . (uchylony)	162
DZIAŁ III. Gwarancja przy sprzedaży	162

DZIAŁ IV. Szczególne rodzaje sprzedaży	165
Rozdział I. Sprzedaż na raty	165
Rozdział II. Zastrzeżenie własności rzeczy sprzedanej. Sprzedaż na próbę	166
Rozdział III. Prawo odkupu	167
Rozdział IV. Prawo pierwokupu	168
TYTUŁ XII. ZAMIANA	170
TYTUŁ XIII. DOSTAWA	170
TYTUŁ XIV. KONTRAKTACJA	172
TYTUŁ XV. UMOWA O DZIEŁO	175
TYTUŁ XVI. UMOWA O ROBOTY BUDOWLANE	179
TYTUŁ XVII. NAJEM I DZIERŻAWA	184
DZIAŁ I. Najem	184
Rozdział I. Przepisy ogólne	184
Rozdział II. Najem lokalu	189
DZIAŁ II. Dzierżawa	192
TYTUŁ XVII¹. UMOWA LEASINGU	196
TYTUŁ XVIII. UŻYCZENIE	201
TYTUŁ XIX. POŻYCZKA	203
TYTUŁ XX. UMOWA RACHUNKU BANKOWEGO	207
TYTUŁ XXI. ZLECENIE	208
TYTUŁ XXII. PROWADZENIE CUDZYCH SPRAW BEZ ZLECENIA	212
TYTUŁ XXIII. UMOWA AGENCYJNA	213
TYTUŁ XXIV. UMOWA KOMISU	221
TYTUŁ XXV. UMOWA PRZEWOZU	224
DZIAŁ I. Przepisy ogólne	224
DZIAŁ II. Przewóz osób	224
DZIAŁ III. Przewóz rzeczy	225
TYTUŁ XXVI. UMOWA SPEDYCJI	228

TYTUŁ XXVII. UMOWA UBEZPIECZENIA	231
DZIAŁ I. Przepisy ogólne	231
DZIAŁ II. Ubezpieczenia majątkowe	237
DZIAŁ III. Ubezpieczenia osobowe	240
TYTUŁ XXVIII. PRZECHOWANIE	242
TYTUŁ XXIX. ODPOWIEDZIALNOŚĆ, PRAWO ZASTAWU I PRZEDAWNIE NIE ROSZCZEŃ UTRZYMUJĄCYCH HOTELE I PODOBNE ZAKŁADY	245
TYTUŁ XXX. UMOWA SKŁADU	247
TYTUŁ XXXI. SPÓŁKA	251
TYTUŁ XXXII. PORĘCZENIE	254
TYTUŁ XXXIII. DAROWIZNA	257
TYTUŁ XXXIII¹. PRZEKAZANIE NIERUCHOMOŚCI	260
TYTUŁ XXXIV. RENTA I DOŻYWCIE	261
DZIAŁ I. Renta	261
DZIAŁ II. Dożycie	262
TYTUŁ XXXV. UGODA	264
TYTUŁ XXXVI. PRZYRZECZENIE PUBLICZNE	264
TYTUŁ XXXVII. PRZEKAZ I PAPIERY WARTOŚCIOWE	266
DZIAŁ I. Przekaz	266
DZIAŁ II. Papiery wartościowe	267
KSIĘGA CZWARTA. SPADKI	269
TYTUŁ I. PRZEPISY OGÓLNE	269
TYTUŁ II. DZIEDZICZENIE USTAWOWE	272
TYTUŁ III. ROZRZĄDZENIA NA WYPADEK ŚMIERCI	276
DZIAŁ I. Testament	276
Rozdział I. Przepisy ogólne	276
Rozdział II. Forma testamentu	277
Oddział 1. Testamenty zwykłe	277
Oddział 2. Testamenty szczególne	278

Oddział 3. Przepisy wspólne dla testamentów zwykłych i szczególnych	280
DZIAŁ II. Powołanie spadkobiercy	281
DZIAŁ III. Zapis i polecenie	283
Rozdział I. Zapis zwykły	283
Rozdział II. Zapis windykacyjny	285
Rozdział III. Polecenie	287
DZIAŁ IV. Wykonawca testamentu	287
TYTUŁ IV. ZACHOWEK	289
TYTUŁ V. PRZYJĘCIE I ODRZUCENIE SPADKU	297
TYTUŁ VI. STWIERDZENIE NABYCIA SPADKU LUB PRZEDMIOTU ZAPISU WINDYKACYJNEGO, POŚWIADCZENIE DZIEDZICZENIA I OCHRONA SPADKOBIERCY	300
TYTUŁ VII. ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA DŁUGI SPADKOWE	302
TYTUŁ VIII. WSPÓLNOŚĆ MAJĄTKU SPADKOWEGO I DZIAŁ SPADKU	305
TYTUŁ IX. UMOWY DOTYCZĄCE SPADKU	309
TYTUŁ X. PRZEPISY SZCZEGÓLNE O DZIEDZICZENIU GOSPODARSTW ROLNYCH	311
Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Przepisy wprowadzające	
Kodeks cywilny	317
Rozdział I. Przepisy ogólne	319
Rozdział II. Zmiany w przepisach obowiązujących	325
Rozdział III. Przepisy przejściowe	329
Skorowidz przedmiotowy do Kodeksu cywilnego	339

USTAWA

z dnia 23 kwietnia 1964 r.

KODEKS CYWILNY¹

(tekst jedn. Dz.U. z 2024 r. poz. 1061)²

¹ Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji transpozycji dyrektywy 2000/31/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 czerwca 2000 r. w sprawie niektórych aspektów prawnych usług społeczeństwa informacyjnego, w szczególności handlu elektronicznego w ramach rynku wewnętrznego (dyrektywa o handlu elektronicznym) (Dz.Urz. WE L 178 z 17.07.2000, s. 1; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 25, s. 399).

Niniejsza ustawa w zakresie swojej regulacji wdraża:

1) dyrektywę 2000/31/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 czerwca 2000 r. w sprawie niektórych aspektów prawnych usług społeczeństwa informacyjnego, w szczególności handlu elektronicznego w ramach rynku wewnętrznego (dyrektywa o handlu elektronicznym) (Dz.Urz. WE L 178 z 17.07.2000, s. 1 – Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 25, s. 399 oraz Dz.Urz. UE L 277 z 27.10.2022, s. 1);

2) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/1828 z dnia 25 listopada 2020 r. w sprawie powództw przedstawicielskich wytaczanych w celu ochrony zbiorowych interesów konsumentów i uchylającą dyrektywę 2009/22/WE (Dz.Urz. UE L 409 z 04.12.2020, s. 1, Dz.Urz. UE L 265 z 12.10.2022, s. 1, Dz.Urz. UE L 277 z 27.10.2022, s. 1, Dz.Urz. UE L 135 z 23.05.2023, s. 1 oraz Dz.Urz. UE L 2023/2854 z 22.12.2023).

Odnośnik nr 1 zmieniony przez art. 2 ustawy z 24 lipca 2024 r. (druk sejm. nr 437, oczekuje na ogłoszenie w Dzienniku Ustaw) zmieniającej niniejszą ustawę po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

² Uwzględnia także ustawę z 24 lipca 2024 r. (druk sejm. nr 437, oczekuje na ogłoszenie w Dzienniku Ustaw) zmieniającą niniejszą ustawę po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

KODEKS CYWILNY

UWZGLĘDNIONO ZMIANY WCHODZĄCE W ŻYCIE Z DNIEM:

- **15 września 2023 r., 15 listopada 2023 r.** – ustawa z 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1615)
 - **5 października 2023 r.** – ustawa z 13 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1933)
 - **16 października 2023 r.** – ustawa z 13 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1890)
 - **7 stycznia 2024 r.** – ustawa z 14 kwietnia 2023 r. o konsumenckiej pożyczce lombardowej (Dz.U. poz. 1285 ze zm.)
 - **29 kwietnia 2024 r.** – ustawa z 20 marca 2024 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny, ustawy o kredycie konsumenckim oraz ustawy o konsumenckiej pożyczce lombardowej (Dz.U. poz. 653)
 - **17 lipca 2024 r.** – obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z 21 czerwca 2024 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy – Kodeks cywilny (Dz.U. poz. 1061)
 - **14 dni od dnia ogłoszenia** – ustawa z 24 lipca 2024 r. o zmianie ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym oraz niektórych innych ustaw (druk sejm. nr 437, oczekuje na ogłoszenie w Dzienniku Ustaw)
-

KSIĘGA PIERWSZA

CZĘŚĆ OGÓLNA

TYTUŁ I

PRZEPISY WSTĘPNE

Zakres regulacji

Art. 1. Kodeks niniejszy reguluje stosunki cywilnoprawne między osobami fizycznymi i osobami prawnymi.

Art. 2. (*uchylony*)

Lex retro non agit

Art. 3. Ustawa nie ma mocy wstecznej, chyba że to wynika z jej brzmienia lub celu.

Art. 4. (*uchylony*)

Nadużycie prawa podmiotowego

Art. 5. Nie można czynić ze swego prawa użytku, który by był sprzeczny ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub z zasadami współżycia społecznego. Takie działanie lub zaniechanie uprawnionego nie jest uważane za wykonywanie prawa i nie korzysta z ochrony.

Onus probandi

Art. 6. Ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne.

Domniemanie dobrej wiary

Art. 7. Jeżeli ustawa uzależnia skutki prawne od dobrej lub złej wiary, domniemywa się istnienie dobrej wiary.

TYTUŁ II OSOBY

DZIAŁ I Osoby fizyczne

Rozdział I

Zdolność prawna i zdolność do czynności prawnych

Zdolność prawna

Art. 8. § 1. Każdy człowiek od chwili urodzenia ma zdolność prawną.
§ 2. (*uchylony*)

Domniemanie urodzenia dziecka żywego

Art. 9. W razie urodzenia się dziecka domniemywa się, że przyszło ono na świat żywe.

Pełnoletność

Art. 10. § 1. Pełnoletnim jest, kto ukończył lat osiemnaście.
§ 2. Przez zawarcie małżeństwa małoletni uzyskuje pełnoletność. Nie traci jej w razie unieważnienia małżeństwa.

Pełna zdolność do czynności prawnych

Art. 11. Pełną zdolność do czynności prawnych nabywa się z chwilą uzyskania pełnoletności.

Brak zdolności do czynności prawnych

Art. 12. Nie mają zdolności do czynności prawnych osoby, które nie ukończyły lat trzynastu, oraz osoby ubezwłasnowolnione całkowicie.

Ubezwłasnowolniony całkowicie

Art. 13. § 1. Osoba, która ukończyła lat trzynaście, może być ubezwłasnowolniona całkowicie, jeżeli wskutek choroby psychicznej, niedorozwoju umysłowego albo innego rodzaju zaburzeń psychicznych, w szczególności pijaństwa lub narkomanii, nie jest w stanie kierować swym postępowaniem.

§ 2. Dla ubezwłasnowolnionego całkowicie ustanawia się opiekę, chyba że pozostaje on jeszcze pod władzą rodzicielską.

Zdolność do działań prawnych

Art. 14. § 1. Czynność prawna dokonana przez osobę, która nie ma zdolności do czynności prawnych, jest nieważna.

§ 2. Jednakże gdy osoba niezdolna do czynności prawnych zawarła umowę należącą do umów powszechnie zawieranych w drobnych bieżących sprawach życia codziennego, umowa taka staje się ważna z chwilą jej wykonania, chyba że pociąga za sobą rażące pokrzywdzenie osoby niezdolnej do czynności prawnych.

Ograniczona zdolność do czynności prawnych

Art. 15. Ograniczoną zdolność do czynności prawnych mają małoletni, którzy ukończyli lat trzynaście, oraz osoby ubezwłasnowolnione częściowo.

Ubezwłasnowolniony częściowo

Art. 16. § 1. Osoba pełnoletnia może być ubezwłasnowolniona częściowo z powodu choroby psychicznej, niedorozwoju umysłowego albo innego rodzaju zaburzeń psychicznych, w szczególności pijaństwa lub narkomanii, jeżeli stan tej osoby nie uzasadnia ubezwłasnowolnienia całkowitego, lecz potrzebna jest pomoc do prowadzenia jej spraw.

§ 2. Dla osoby ubezwłasnowolnionej częściowo ustanawia się kuratelę.

Zgoda na dokonanie czynności prawnej przez osobę ograniczoną w zdolności do czynności prawnych

Art. 17. Z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, do ważności czynności prawnej, przez którą osoba ograniczona w zdolności do czynności prawnych zaciąga zobowiązanie lub rozporządza swoim prawem, potrzebna jest zgoda jej przedstawiciela ustawowego.

Brak zgody na dokonanie czynności prawnej przez osobę ograniczoną w zdolności do czynności prawnych

Art. 18. § 1. Ważność umowy, która została zawarta przez osobę ograniczoną w zdolności do czynności prawnych bez wymaganej zgody przedstawiciela ustawowego, zależy od potwierdzenia umowy przez tego przedstawiciela.

§ 2. Osoba ograniczona w zdolności do czynności prawnych może sama potwierdzić umowę po uzyskaniu pełnej zdolności do czynności prawnych.

§ 3. Strona, która zawarła umowę z osobą ograniczoną w zdolności do czynności prawnych, nie może powoływać się na brak zgody jej przedstawiciela ustawowego. Może jednak wyznaczyć temu przedstawicielowi odpowiedni termin do potwierdzenia umowy; staje się wolna po bezskutecznym upływie wyznaczonego terminu.

Jednostronna czynność prawna bez wymaganej zgody

Art. 19. Jeżeli osoba ograniczona w zdolności do czynności prawnych dokonała sama jednostronnej czynności prawnej, do której ustawa wymaga zgody przedstawiciela ustawowego, czynność jest nieważna.

Umowy w drobnych bieżących sprawach

Art. 20. Osoba ograniczona w zdolności do czynności prawnych może bez zgody przedstawiciela ustawowego zawierać umowy należące do umów powszechnie zawieranych w drobnych bieżących sprawach życia codziennego.

Rozporządzanie zarobkiem

Art. 21. Osoba ograniczona w zdolności do czynności prawnych może bez zgody przedstawiciela ustawowego rozporządzać swoim zarobkiem, chyba że sąd opiekuńczy z ważnych powodów inaczej postanowi.

Przedmioty oddane do swobodnego użytku

Art. 22. Jeżeli przedstawiciel ustawowy osoby ograniczonej w zdolności do czynności prawnych oddał jej określone przedmioty majątkowe do swobodnego użytku, osoba ta uzyskuje pełną zdolność w zakresie czynności prawnych, które tych przedmiotów dotyczą. Wyjątek stanowią czynności prawne, do których dokonania nie wystarcza według ustawy zgoda przedstawiciela ustawowego.

Konsument

Art. 22¹. Za konsumenta uważa się osobę fizyczną dokonującą z przedsiębiorcą czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową.

Dobra osobiste człowieka

Art. 23. Dobra osobiste człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska, pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach.

Ochrona dóbr osobistych

Art. 24. § 1. Ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Na zasadach przewidzianych w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego albo zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny.

§ 2. Jeżeli skutek naruszenia dobra osobistego została wyrządzona szkoda majątkowa, poszkodowany może żądać jej naprawienia na zasadach ogólnych.

§ 3. Przepisy powyższe nie uchybiają uprawnieniom przewidzianym w innych przepisach, w szczególności w prawie autorskim oraz w prawie wynalazczym.

Najnowsze, 14. wydanie książki uwzględnia zmiany wynikające m.in. z:

- ustawy z 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw,
- ustawy z 20 marca 2024 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny, ustawy o kredycie konsumenckim oraz ustawy o konsumenckiej pożyczce lombardowej,
- ustawy z 24 lipca 2024 r. o zmianie ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym oraz niektórych innych ustaw.

W publikacji zamieszczono skorowidz przedmiotowy ułatwiający odnalezienie poszczególnych instytucji, a zaakcentowane tłem tytuły nad artykułami Kodeksu cywilnego objaśniają ich sens.

Zmiany wchodzące w życie po 12 sierpnia 2024 r. oznaczono tekstem pochyłym (*kursywą*).

Książka jest przeznaczona dla osób, którym niezbędna jest znajomość przepisów z zakresu prawa cywilnego, a także studentów.

14,90 ZŁ (W TYM 5% VAT)

ZAMÓWIENIA:
INFOLINIA: +48 801 044 545
ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUWER.PL
WWW.PROFINFO.PL

